

Черниң кежиң четтирер дизе

СУГГАРЫЛГА—ЭЛБЕК ДУЖУТ

МЭЭҢ ҮЛҮҮМ

Черни, ылаңгы тарылга шөлүн суггарып ажыгларынын ажык-дузасын шаг-шаңдан бээр-ле билер мен. Ыңчаарда бистинь Бора-Тайгага «Сталинчи өрүк» деп колхозту тургускан чүве. Колхоз баштаар чери мени келдерген, суур чогуна 62 гектар черниң суггарылгазын чорударын менчээ даскан.

Оон бээр-ле суггатчы бооп, ол-ла участогун бөлүүнге чедир суггарып келгеним бо. Ам 62 харлыг аларым. 62 гектар чериниң суггарынын үргүлчүлөр тур мен. Баштайгы суггарылганы доостум. Агрономнар мээң суггарган чериниң эки шынарлыг деп хүлээп алды.

Мээң чээрби сес чыл суггарып келгеним бо участонан яны-буру дүжүттү ап келдим. Бемени чылдар үзүндө гектардан-на 26 центнер дүжүттү алган мен. Оң соондагы чылдарда оон арай эвээр бооп келген. Мен бодаарымга, чериниң суггарылганын аңгыда, ондоктамаал чөмүшчидери чугула бооп турар.

Соолгу чылдарда суггарыкчы Ховалыг Чыргал-биле социалисттиң чарыштыг ажалдап келдим. Кочуг-ла кызымнан ийи. Эрткен чылдың түнели-биле мурнадым, а бо чылым ан дээринеде Чыргал мурнап турар.

Коммунисттик партия болгаш Совет чазан мээң бөдүүн ижиңи беди-биле үнөлөш. Күш-ажылдым Кызыл Тук ордени-биле шаңнаан. «Току беш чылдың шалыпчызы» деп херек демээ шаңнады база тысты. Амгы үеде совет кижилер бистинь партиявын XXV съездининг салганы өндүр чаагы сорулгалары чедикшиңинг күүсүдер дээш ажалдап тураа болганда, пенсмонер-даа бөлүмдө, бодумга бымылган 62 гектар чери ийи удаа суггарып, бо чылым гектар суггаттыг шөлден 15 центнерден эвээр эвес дүжүттү өстүрериниң хүлээнген ийи мен. Болгон эвээр эс болуру-биле бүгү-ле күштү үндүрүп тургаш, алдан-маадырларын азын эдилген советхуунуң ажыл-ижиңге үлүүнү кирир мен.

Д. САРЫГЛАР,
Бора-Тайга салбырда сугатчы.

Берген сөзүвүстү бадыткаар бис

СЭКП-ниң XXV съездинин айтканы өндүрүтүп планиларны ак сепкилди күш-ажыл-биле чедикшиңинг күүсүдер дээш бүгү арга, курамыларын ажыггап ажалдаары— совет кижилер бүгү-лүң хал-даныры-биле түдүш херек. Мээң уурттуу турарым суггатчылар эвенювүдө шүтү херектен ула ажалдап турар. Бо чылым Сарыг-Бузун деп черде кукуруза өстүрер 125 гектар участокту хүлээп алган бис.

Шинтиңгил малынга быжыг чөм-суурну тургузарында күш-ажыкчы үлүүвүстү кирири-биле бедиктен хүлээлгени база алдымыс. Мал чөмүшүн үлүүдүг културалы— кукуруза участогунга таарымчалыг ажалдаарын хандырын, участоктуң гектар бүрүзүнге ошааштыр 200 центнер өлөктү төп, чайгы суггарылганы чорудуп тургаш, та бүрүзүнге ошааштыр 195 центнер ногаан массазын аларым, азы участоктуң ийини дүжүдүн 2437,5 тонна чедирини шинтирээр бис.

Бистинь сугатчы эвенювүдө хей эвес, чөм кижилер ажалдап турар. Кукуруза массазы өстүрөр участкага органикттик чөмүшчилгени төккөн. Ону чоокта чаа эки шынарлыг суггарып доостуусу. Бо хүн-нөдө советхота кукуруза тарылгазын агай берген, мичаарга бистинь участкага уда-вас агайлар.

Бедик дүжүт сагыш човангыр ажалдаган, кызым

төзөңтүштен кол хамаар-дыр, алдым-даа болду. Участоктуң кукурузанын ногаан шыргай өзү үнүң, оон хүлээлгедө көрдүгенин-ден-даа хей дүжүт алдымнан, кукуруза массазының эгээр-тинмес массазының үзүжөн дадалаттының дээш бир деминг ажалдап, сөзүвүстү шалымың ажал-херек-биле бадыткаар бис.

Току беш чылдың соолгу шинтирлер чылы— 1975 чылда сугатчы эвеню болуп, үстүп алган, амгы участогу-вуска ажалдап эгелден бис. Херектен ула сугатчы бооп ажалдаарга эвеню берге болуп чорду. Ыңчаарда-да бистинь кыстар оон чортнаан. Дүжүл-гавыс база эвээр болганы-биле эрткен чылым ажылымыска онла эки түнел чедип алдымнан. (Бир гектарга ошааштыр 95,6 центнер ногаан массазын алган бис).

Бо чылым эрткен чылым-зылдан ийи ажал катан бедик көргүзүгү чедип алдым дөмүс үнөдүгүм. Эвеню кечигүнеринде Ыштыг Ооржак, Суглар Монгуш, Онермаз Монгуш суглар ажылында тура-сорукут, озу чок эштер чүве. Берген сөзүвүстү бадыткаар бис. Бистинь алдарлыг малчыларымыс четтирдинис деп чугаалап кылдыр ажалдаар-даа бис.

Б. ООРЖАК,
херекчелериниң суггарыкчылар эвенювүңү уду-рукчуу.

Чөөн-Хемчик районда «Алдан-Маадыр» совхозтун ажыл-ишчилери партияның XXV съездининг төвүлүгү шинтирлерин амдыралга боттандырынын эге чылы— онгу беш чылдың баштайгы чылымның часы тарылгазын органиктастыг чорудуп турар. Оларның бүгү тарылга шөлүнүң хей незин сугаттыг.

Сугатчылар бөгүнге чедир 2246 гектар черни суггарган. Тарылга мурнуңун ийи суггарылгазы недеп хуусаадан бүрүн доостур. Сугатчыларның ажыл-херектериниң дугайында материалдарны «Шынык» бо арнында парлан.

Ажылды тодаргай организаастаар

1. Амгы байдал

«Алдан-Маадыр» — республикада эң анык, беш чыл бурунга тургустунган ажалда-агы. Тараа болгаш кезде ажыл-агыйның өске-даа култураларындан доктамаал бедик дүжүт алыр-биле черни мелиорастаарында калбак программанын айткан СЭКП Төп Комитетинин май (1966 ч.) Пленумунун шинтирин амдыралга боттандырат талазы-биле эвеню эвес ажалдаары оон ишчилери кылды чорткан. Онгу беш чылдың баштайгы чылымның чаагы дүжүдүн өстүрериниң маадыл-зын тургузар дээш советхотун чер ажалдаары бо хүн-нөдө улуг күженишчилеринг ажалдап турар. Часык хову ажалдаары эгелен турда, советхотун Алдан-Маадыр салбы-рынын тургузаага үнөң агит-хуудаста бижээни:

Хову-дүжүп тараа тарымар, Хову турала белеп турар. Чөмүш-дүжүт эбедикчилер Чөмө тонна өдөк сөөртүң. Кандашкыныг хаалап келзе,

Хармы кылдыр амдыгааштан. Суггарылга бугаларын, Суггарылган аптаал, чаартыл.

Чайгы кааң бооп, пазе-даа, Чаагай дүжүт сапалар бис. Тарылга кыргакте, Дагың база хылаң, пугулаң!

Амгы үеде советхотун бүгү салбырларынын тараа шөлдеринде ажал-иштен көргө, кижилер бөрүзү бөдүүн мурнуңда тургустунган сорулгалары эки билер, даанган херектен күүсүдер дээш күжүн үндүрүп ажалдап турар. Маана эки дүжүттүн үндүсүн болуп суггарылга эң кол кичээлгени ийи улаңдырып турар. Ол таарылга эвес советхота ийи тарылга шөлүнүң 79 хуузу сугаттыг чер. Суггарылга— бүгү култураларынын үнүш-дүжүтү чорутуу бедиринин кара чыгыс аргазы. Бистинь республиканың байдалы-биле алырга, сугат чок черлерге бодаарга сугаттыг черлерден тараа култураларынын үнүш-бөш катан, а кукурузаның ийи катан хей дүжүдүн ап бөдүүн эрткен чылдарың дүжүлгавыс көргүскөн.

«Алдан-Маадыр» совхозта 80 сугатчы 22 эвенюда үстүп алган аразында социалисттик чарыштыг ажалдап турар. Оларның 20-ин малчылар, мал чөм културалар болган сугатчылар суггарып турар. Партия болган ажылың комитеттери сугатчыларын социалисттик чарышкынын түнелин баштайгы үеде он, ам беш ховукап үндүрүп, тилекчилерге чарыштын негелдешке көрдүгүн шаңнаптарын доктамаал тышып турар.

Сугатчыларын ажалдаарында таарымчалыг ийи-хөт, алыш-чөмө херекчелер тарааны берген. Кижилер бүрүзүң дай дүжүдүн ийи удаа сугат кылган, күзүң барың кылган ажалынын түнелин барымдаалап, немелде төдө-

ворин база алырын доктааткан. Бо чорук сугатчыларын харысалгазын бедик-кени илден. Амгы үеде специалистер, улусчу контрол-лар сугаттың байдалын хүн бүрүдө хылаң турарындан ажалдык шынары үргүлчү эки бооп турар.

Эрткен чылым Чөөн-Хемчик район ортумаа-биле гектар черден-не 3 центнер дүжүт алган болза, алдан-маадыр-жылар гектардан-на 8 центнер дүжүттү алырын хандырткан. Сугатчылар 1975 чылда люцернаның, көк-суланың, кукурузаның хей дүжүдүн өстүрүш, бо чылдың берге кы-жын хүр ажырыга улуг дуза-ны малчыларга көргүскөн. Олар бо чылым 192 гектарга люцерна тарааш, гектардан-на 18 центнер дүжүттү, азы 318, 6 тонна люцерны, 800 тонна көк-суланы, 8775 тонна кукуруза массазын мал-чыларга өстүрүп, бедиктеп бээр. Тараа култураларынын оон иштинде кол култура кызыл-тастың гектар бүрүзүң-дө 15 центнер дүжүттү ап, күрүңгө 250 тонна тара-ны дүжааышан, малга чет-чир салып тарааны бедикте-рин көрүп турар.

2. Кол күш-кижилер

Бо чик эвес сорулгаларын шинтирээр кол күш—кижилер. Алдан-маадыржылар ону чедикшиңинг шинтирээр-инге туруштур. Сугатчы Ховалыг Кошкар-оолун уурт-каны 4 кижилер эвеню бо чакы суггарылгага ийи-кел-лиг кижилер, эвенюлар аразы-нын социалисттик чарышкына ийи удаа тыллекчи болган. Эвенюнуң кижигүнери 141 га черин бир суггарылга-зын чедикшиңинг дооскан. Сергей Ооржак, Ховалыг Се-регей-оол, Кара-Монгуш Кич-оол олар ажылын дооступ тур-да, оларын участкага советхотун кол агроному Чечек-оол Куздар, чер чардары-биле келген механизаторлар ону көчүгү эки шынарлыг деп хүлээп алган.

Эвеню ууртукчуу Хо-валыг Кошкар-оол—дүржүл-гавыс сугатчы. Дөрт чыл бу-рунгар сугатчылар эгелден, 1974 чылда советхота сугат-чылар ортузунга, чарышка тилекчи болган «Москвич» деп чик машинаны сатып алыр талон-биле шаңнаткан. Эрткен чылдың чарышкына база тилекчи 168 гектар чер-иниң та бүрүзүңден-не 14 центнер дүжүттү алырын хан-дырткан. Оларын бо чылым сорулгавыс база улуг. Гектар-дан-на 18 центнер кызыл-тастың алырын хүлээнген, эрес-кежээ ажалдап турар.

Малчыларын Оргу-Шолде комсомолчу-аныктар брига-дын кижигүнү Алар-оол Луузанович Монгуш 11 чыл иштинде хей кадарып, суг-гарылга ажылында доктамаал кижилер келген. Эрткен чылым төрүүр чүс хойга ошааштыр 95 хураганын, хойдан-на 1,8 кг дүжүт алган, хойларынын чайгы семитилгезин органи-

...Суггат чок черлерге бодаарга сугаттыг чер-лерниң ажыл-агыйлары 3—4 катан хей дүжүттү өстүрүп турар. Оларның дуржулгавын ажыглап, кадрларны бедиктеп алгаш, чер бүрүзүңге ындыг көргүзүглерни чедип алыр херек. (СЭКП-ниң XXV съездинге эш Л. И. Брежневтин илеткелинден).

заастаашан, 39 гектар чер-ин ийи удаа суггарып, бедик дүжүт алырын хандыртан, бо чылым даалазын база ажы-гаш, дүжаап берген.

Суггарылга ажылында бы-жылгаан түс-түс эвенюлардан аңгыда, советхотун контро-ла болган өске-даа албан ор-танында черлеринин ажалда-чыларын база быжылган. Олар түс-түс участкаларынга тускай график бугаар көзөп, ажылын боттандырып турар. Советхотун ууртукчуу суг-гаттыг черлерин чөп ажал-даар, оон эки шынарлыг хей дүжүттү алыр дээш материал-дыг макта-шаңнапкан эге-леш, кижилерин хууза ха-рысалганын бедиринге че-дир хей салып хемчелерин ап турар болганда, сугаттыг черлер эки дүжүттү берин-даа бөлүр. Оон аргалары бар.

Алдан-маадыржылар кел-пир перспективанын база се-ренни көрүшкөн, бо чылдан эгелеш, чыгыс чылдыг си-генер тарымын эвенюдүн, хей чылдыг сигенерин та-рынын өстүрүп турары оон чыгыс. Бо чылым люцернаны 242, көк-суланы 533, куку-рузаны 450 гектарга тарып, чарыгалды улуг үндүрүс-даа, 1980 чылда чүгө 1125 гек-тарга люцерна тарып, оон гектар бүрүзүңден 20-ден эвээр центнер дүжүт, а чыл-да ийи катан суггарылга кыл-гаш ийи дүжүт алырын көрүп турар.

Ол ышкан амгы үеде Ак хемден үнөң арга буганы чаартып, оон өжүңдө бетон бедирин, шөлдерге суг хуувар бетон коопшалаарын түзүп турар база ийиңилг болуп. Алаштың буга системаны үр чылдарда ажыглаттынын кел-гениден оон уунда эзелги, сай көвүдөп, суг бээр аргазы эвенюдүн барымдаалап, ону бо чылым аштап, ханыла-рын база көргөн.

450 тонна чөмүшчиле-лер шыгжаар складины бо чы-лым ажыглаткан кирген. Специалистер республиканың агрохимлабораторияны ийи-н ажалдакчылары-биле сумеле-жи, чөмүшчилелерин ка-жан, кааа төгөрүнүн план картограммаларын тургузуп, ону барымдааларынын хем-челерин база ап эгелеш. Люцернаның 5 тонна үр-еинин алыр 50 гектар шөлдү чаа участкага база ажыглап турар. Алаш хеминиң уунда хол-биле сугат кезер он га черин, ол ышкан чиге-тараа тарымыр 85 га черин бо чылым шинтээдип алыр. Ол черлер кол түрүзүңдө-ла сугаттыг.

3. Эртөм, техниканы чөп ажыглаар

Кандыг-даа култураның дүжүдүн бедиринин база бир аргазы химиктиг ажалдап кылышкыны бооп турар. Эрт-кен чылым советхота 960 гек-тар шөлө химиктиг ажалдап кылышкынын чоруткан. Оон түнелин бугаар алырга, хи-

миктиг ажалдап кылышкыны кылбаан шөлдүн бир дөрбөл-нин метр черинге бок үнүш 15 саныг болган, а ажалдап кылышкынын чоруткан черге бир азы ийи-үш бок үнүш турган. Оон ажылын барымда-лап, советхотун специалите-ри болган районда үнүш ка-гала черинин ажылакчыла-ры бо чылып бир муң гектар черге химиктиг ажалдап кы-лышкынын чорудар, келер чылым болгаш оон-даа сонгаар бар арга ажылап, ону та-рылганын бүгү шөлүңгө чоруду-рын планнап турар.

Өске-даа чугула хемчелер-ин советхотун административ-ны ап турар. Ылаңгы сугат-чылар паркомунуң болгаш ажалын комитетинин чар-лааны конкурсуң негелделе-рин (иңда чүгө суггарылга эвес, эт-септи каннаары, агро-техниктиг өөрдилге, хей-ни-тиг ажылыга кижиле бөл-гаш өске-даа негелделер бар) күөстөгү болгаш 18 центнер-ден эвеню эвес дүжүттү ге-ктардан алганда, тилекчилер-ге 300, 250, 200, 150 рубль болгаш өске-даа чөм шаңна-лы тургусканы ийи бээр чуга-аа.

«Алдан-Маадыр» совхозтун чер ажыгдаларынын кол-ла сорулгавы— сугаттыг черин ажыглап, бедик дүжүттү алы-ры. Ону чедип алырын бүгү аргалары болгаш кура-лылары бар. Моон-биле кааа советхотун чер ажылы, ыда-гың суггарылга ажылын чоруду-п турарында чамдык чет-пестер барын дөртү-биле ай-тыр херек.

Соолгу он чылдарда чүрт-түн кезде ажыл-агыйыга ка-питал салышкыныр үш кол улаңдырышкына: механизаци-яга, мелиорацияга болгаш химизацияга мөөнөттүңген турганын СЭКП Т-ны Чин-гил секретары эш Л. И. Брежневтин партиянын XXV съездинге кылганы «СЭКП Төп Комитетинин өткөдү бол-ган иштингиз база даштыкы позитива талазы-биле партия-нын ээлчегли сорулгалары» деп илеткелдене тодаргай айткан. Аңаа үндөшкөн советхот эрткен чылдарда база бо чылым суггарылга чорудар, бедик бүдүрүчүлүг техника-ны хей муң ашта үндүрүп тургаш сатып алган. Оларнын ажыгалы тергил багай.

Үениң негелдешин бугаар кезде ажыл-агыйына механиз-аастаарынын комплекстиг ажыгдаларын боттандырып тур-да, алдан-маадыржылар ала-огелеринин эрги чанчыла-рындан ам-даа адырылбай, суггарылганы чүгө хол-биле чорудуп турары таарышпас. Сатып алганы «ДА-100М» деп үш, «ДН-70» деп дөрт суггарылга машиналарын ажыглат чок туруп турар. Оон чылдаанын база азын-бүрү: чамдыгы үрелген, артык ке-зектер чок, чамдыгынын ажал-даар тракторлар ам часы тарылгада хаара туттунган туруп турар.

Машина-техниканы ажалын көөрүңе кичээлгөй салбас болза херек. Советхотун эң дээр дөң суггарык-чызы хүнде 1,2—1,3 гектар тараа шөлүн, азы 2 гектар сиңен шөлүн суггарып аргалыг болза, «ДА-100М» деп агре-гат хүнде 4 гектар тараа, азы ногаа шөлүн бедик шынарлыг суггарар. Бөлсөз чугаалаарга дөрт суггарыкчынын солуп бо-лур дөңи ол-дур. «ДН-70» деп агрегат үш суггарыкчынын солуп болур аргалыг. Ыңаан-гаш советхота бо чөм сугга-рылга агрегаттары ажыглат-тынып турган болза хүнде алаа дие чээрби суггарыкчы-ны солуп, ол кижилерин өске черлерге ажалдаарында хос-тап болуп турган. Ол ышкан кижилерин күш-ажылынын байдалы чиген, экижиер бо-тай.

Бистин кокажыс Алтай крайын чамык ажал-агый-лары «ДА-100М» агрегатты ажыглааш, сезон дүргүзүндө 290 гектар черин суггарып турган. Амгы үеде ол агре-гаттарга ажалдаар тускай бригадаларын тургускан бол-гаш сезонда бир агрегат 456 гектар черин суггарып чедип алган. Ол практиканы чүгө «Алдан-Маадыр» сов-хозка эвес, өске-даа ажал-агыйларга ажылаары чугула.

Черин мелиорастарынын программанын чер болганда боттандырып турар амгы үеде «Алдан-Маадыр» совхозта байдалын чамык талаалары ыдыт, СЭКП Төп Комитетинин май (1966 ч.) Пленуму-нун доктаалын амдыралга чедикшиңинг боттандырып, шинтирээринин эге базым-нарын кылган алдан-маадыр-жылар бо ажалды хүп-бүрү-нүп кичээлгелерин төүлгө тургузуп, планын даалгалары-ны болгаш социалисттик ху-лээлгелерин күүсүдиринге тө-лөтпү үзүп киририн бугу-редип турарлар. А. АИР, М. СЕВЕН,

4. Хуусаазын сагыыр

Чөмүшчилде — ховуңуң чөм. Оон дузаы-биле хө-вүңүнү үнүш-дүжүтүрү чорудуу бедиктеп турар. Маана хамаарыңтыр: «Черин чыл бүрүдө чидирип турары азот

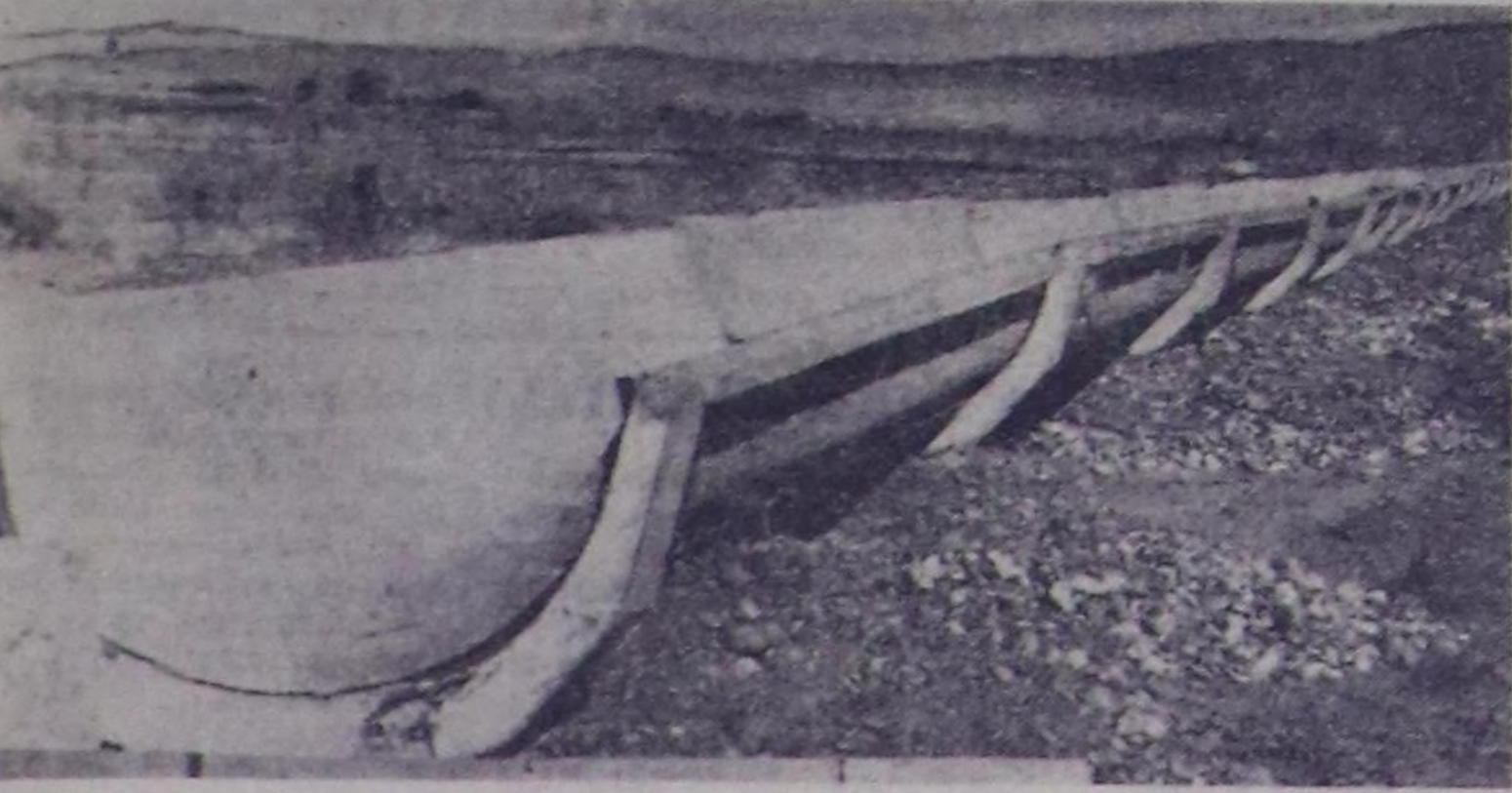
болгаш калийин 80 хуузуң, фосфорун 100 хуузуң чөмүшчилде дузаы-биле эги-лип алыр» деп, академик Д. И. Припишниковтун чуга-зын сагытыр артык эвес. Сов-хоз эрткен чылым тарылга шөлдеринче 4073 тонна өдөк-ти болгаш 116 тонна мине-раалдыг чөмүшчилелерин төккөн. Бо чылым 3 муң то-нна өдөк сөөртүп тургаш, бө-гүңгө чедир чыгыс кг өдөк бөш сөөртпөс. Минералдыг чөмүшчилелерин төп ту-рарынын чыгыштыг үчүдө база эки билинмес.

Чөөн-Хемчик районун сорт участогунуң үш чылдарда шинтилер эрттиргени мездэ бугаар азырга, чылым кайар кызыл-тастың гектар бүрүзүң-ге 90 кг фосфордуг чөмүшчи-лигени 45 кг азоттук чөмүш-чилгени-биле холуп төгөри эки дээрин көргүскөн. Ми-нералдыг чөмүшчилелерин төгөрүн бо нормазын шып сагыр болза, гектар черден азыр немелде дүжүт 5-тен 8 центнер чедер. Ол улуг ажык.

Чер ажылынын ажалда-чылары сугаттың хуусаазын болгаш нормазын сагып турар бе? Тарылга мурнуң сугга-рылганын чорутуш, черин бедиктеп, чаштырылганы чорудары белеп эвес болбай. Ылаңгы-даа болза тараа кул-тураларынын чаштырылганын аргалап-ла болза, май айын 15—20 үзүңдө чаштырып доозары районун байдалыга таарымчалыг. Ыңчаарга «Ал-дан-Маадыр» совхоз тарылга мурнуңуң бирги суггарылга-зын чүгө июнь 1-де доозар. Моон түнелинде ажылын узаңдыга бээр чалааш чөк. Сугаттыг черге чаштырылга-ны бичи-ле оаадаар болза, агрохемчелерин бүгү ком-плектиг үжүр-дузазы бак-сыраар дээрин утпаа чогут.

Черин мелиорастарынын программанын чер болганда боттандырып турар амгы үеде «Алдан-Маадыр» совхозта байдалын чамык талаалары ыдыт, СЭКП Төп Комитетинин май (1966 ч.) Пленуму-нун доктаалын амдыралга чедикшиңинг боттандырып, шинтирээринин эге базым-нарын кылган алдан-маадыр-жылар бо ажалды хүп-бүрү-нүп кичээлгелерин төүлгө тургузуп, планын даалгалары-ны болгаш социалисттик ху-лээлгелерин күүсүдиринге тө-лөтпү үзүп киририн бугу-редип турарлар. А. АИР, М. СЕВЕН,

«Шынык» корреспонденти-лери.

ЧУРУНТА: Бөтөн коопшалаардан чаа буга унун кылганы.

ЧУРУНТА: «ДА-100М» деп суггарылга-агрегадын ажалдаарына бедиктеп турары.

ЧУРУНТА: мурнакчы сугатчылар Монгуш Адар-оол бол-гаш Хомуш Бадыш-оол олар дүштөн чапарда ажалдаар чериниң чанында дүштөн олар.

А. АИРНИҢ фотолары.

СОВХОЗ 1976 ЧЫЛДА

- Сугаттыг черден 348,5 тонна люцерна-ны, 799 тонна көк-суланы, 8775 тонна куку-рузаны ногаан массазын, 2400 тонна тарааны бүдүрер.
- Күрүңгө 250 тонна тарааны садар.
- 450 тонна минералдыг чөмүшчилдег шыгжаар склад бо чылым ажыглаткан кирген.
- Люцерна үренини бүдүрер 50 гектар сорт участогун тургускан.
- Алдан-маадыржылар бо чылым кызыл-тастың гектар бүрүзүңдө 15 центнерден эвеню эвес дүжүдүн алырын хүлээнген.

